

क्तम् · अन्यदपि यथादेवतं व्यूहति एकैकस्या देवतायाः षष्ठ्यन्तं नाम कीर्तयित्वा जुह्वं व्यूहति प्रथमात्तं च कीर्तयित्वा उपभृतमिति ।

अध्वर्युर्वा ॥ २१ ॥ सुचौ व्यूहति न स्वयं यजमानः । तत्पक्षे व्यूहनमन्त्रे विशेषमाह ·

अनूज्जयवयं यजमानो वाजस्यैनमिति पूर्वे ॥ २२ ॥ १) पूर्वे जुह्वव्यूहनमन्त्रे ।

यमयं यजमानो द्वेष्टि यश्चैनं द्वेष्टीत्युत्तरे ॥ २३ ॥ ऊहः । जुह्वस्थानापन्नानां च शूर्पार्कपर्णादोहनौडुम्बरसुवादीनामपि व्यूहनं भवति · वसाहोमहव-
न्याश्च · पृषदाज्योपभृतश्चोपभृतस्थानापन्नत्वात् ।

अभ्युक्ष्य जुह्वा परिधीननक्ति यथापूर्वं वसुभ्य इति (२.१६) प्रतिमन्त्रम् ॥ २४ ॥
व्यूहनानन्तरं ते सुचावभ्युक्ष्य स्वस्थाने प्रत्यानीय जुह्वा यथापूर्वमिति उपधान-
क्रमेण परिधीननक्ति वसुभ्य इति प्रतिमन्त्रमेकैकम् · अज्जनं च वेदोपग्रहणेन ।
न च रुद्रेभ्यस्वेत्यत्रापामुपस्पर्शनम् मन्त्रस्यारौद्रत्वात् वसुभ्यस्त्रयाणां परिधय
इति कात्यायनेन (अनुक्रमणी° १. ७) परिधिदेवतवस्योक्तत्वाच्च ॥ ॥ पञ्चमी
कण्डिका ॥ ५ ॥

अथ पद्धतिः ॥

ततोऽध्वर्युरुल्मुकेऽग्राहवनीयमध्यऽग्रानीय परिशेषितमिध्मकाष्ठं हस्तेन गृही-
त्वा प्रेष्यति ब्रह्मन्प्रस्थास्यामीति ब्रह्माणं पृहति समिधमाधायाग्निमग्नीत्संमृ-
डूत्यग्नीधं प्रति प्रैषः · ततो ब्रह्मा एतं ते देव सवितरित्यादि मादयन्तामित्यन्तं
(२.१२-१३) पठित्वा ओं३ प्रतिष्ठेति (२.१३) ब्रूयाद्ब्रूयात् २) · ततोऽग्नीदुत्तरत-
स्तिष्ठत्समिधमाहवनीयेऽभ्याधायोत्तरपार्श्वे स्थित एवाग्ने वाजजिह्वाजं वा ससृवाऽ-
समिति (२.१४) मन्त्रेणानुपरिधि दक्षिणपश्चिमोत्तरपार्श्वेषु अग्निं सकृत्सकृत्संमार्ष्टि
प्रतिदिशं मन्त्रावृत्तिः ततः सकृत्तूष्णीं मध्ये उपरिष्ठात्संमार्ष्टि । ततो होता
ग्राहवनीयेऽभ्याहितां तां समिधमेषा तेऽग्र इत्यनुमन्त्रयते (२.१४) · होतर्यनु-
मन्त्रणं कर्तुमजानति यजमानोऽनुमन्त्रयते । ततो ब्रह्मणा प्रतिष्ठेत्यनुज्ञातोऽध्वर्यु-

१) पूर्वमन्त्रे अनूज्जयवयं यजमानो वाजस्यैनमिति अनूज्जोषं वाजस्य मेति स्थाने Mah.
२) See २. २. २१-२२.